

Carl XVI Gustaf: Jultal 2001

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

24 december 2001

Plats

Stockholm

- 1 Kära svenskar, här hemma och på olika platser ute i världen.

När jag för mer än tjugofem år sedan höll mitt första jultal i radio, var syftet framför allt att stärka kontakten med alla utlandssvenskar. Inför den stora
5 julhelgen blir vi alla lite som barn på nytt. Vi vill hålla fast vid de traditioner som vi haft med oss genom livet. Vi vill ha våra nära och kära omkring oss. Vi söker tryggheten i hem och familj. För svenskar som för längre eller kortare tid befinner sig utomlands blir sådana tankar och känslor särskilt starka. Förr i tiden var önskingar av detta slag inte så lätta att uppfylla. Vid gemenskapens högtid
10 blev hemlängtan särskilt stark. Jag ville då med mitt jultal ge röst åt alla dem här hemma som tänker på familjemedlemmar och vänner i främmande land.

I dag har gränser rivits och avstånd minskat. Det är något alldeles självklart för allt flera att för en tid arbeta i ett annat land. Studenter söker sig till universitet
15 och högskolor utomlands. Svenska biståndsarbetare och FN-soldater har uppdrag i olika delar av världen. Det är inget märkvärdigt längre att vara utlandssvensk. Vi upplever att världen har blivit mindre.

Men just därför att världen krympt och vi uppfattar det som den naturligaste
20 sak att fritt röra oss över gränser, är allt det som har hänt denna höst så skakande. Något i själva livskänslan förändrades med det som skedde den 11 september i USA. Ingen kunde stå vid sidan som en betraktare, alla utan undantag blev personligt berörda. Många har talat om ett "före" och ett "efter" denna dag. Den värld som blivit mindre och där vi fritt och självklart rör oss
25 över gränserna, den hade plötsligt blivit hotfull och farlig. Terroraktionen mot demokratin berörde alla människor i världen.

I tider av utsatthet och hot blir behovet av gemenskap så mycket större. Det har vi också sett starka exempel på denna höst. Betydelsen av Förenta Nationerna
30 har aldrig varit större än nu. Stater som både geografiskt och ideologiskt

befunnit sig på stort avstånd från varandra har slutit upp i kampen mot terrorismen och i försvaret av gemensamma grundläggande värden. En mäktig allians är beredd att försvara den civilisation som är hotad, och handlat därefter.
35 Vårt land finns med i det samarbetet. Det är ett hoppfullt tecken i en mörk och orolig tid. Vi skall bära med oss detta, när vi längre fram ser tillbaka på hösten 2001.

Men det är lika viktigt att de länder som nått en hög grad av välstånd med all
40 kraft verkar för att övervinna den fattigdom och misär, som kan vara själva jordmånen för hat och våldshandlingar. I det arbetet har också vårt land sin plats och sitt ansvar.

För oss svenskar var första halvårets ordförandeskap i Europeiska Unionen en
45 kraftfull påminnelse om vår roll i en vidare europeisk gemenskap. Vi har anledning att med tacksamhet tänka på de insatser på olika områden och nivåer, som gjorde detta ordförandeskap framgångsrikt och lyckosamt. Själv besökte jag i anslutning till statsbesöket i Belgien också delar av EU:s organisation. Mot
50 bakgrund av de mörka händelser som präglade den senare delen av året är det viktigt att komma ihåg att EU är ett gigantiskt fredsprojekt, som inte upphör att utvecklas. Nya stater klappar på dörren till gemenskapen, bland dem våra grannländer på andra sidan Östersjön. Jag hoppas att deras medlemskap snart skall vara verklighet. Då markeras ytterligare den starka samhörigheten kring vårt innanhav Östersjön.

55 Denna gemenskap berör olika sidor av vår existens, vid sidan av de rent politiska frågeställningarna. Den berör med nödvändighet miljöfrågorna, i ett ansvar för kommande generationers liv och välfärd. Den berör också kulturlivet i vidaste mening. I denna nordliga gemenskap får vi inte glömma Ryssland. Vid det
60 statsbesök som Drottningen och jag gjorde i höstas i Ryssland fick vi starka påminnelser om de väldiga utmaningar, som detta land har att möta. Vi fick uppleva viljan att skapa ett nytt, öppet och fritt samhälle där dialogen med Europa utvecklas.

65 Under det år som nu snart är till ända har våra tankar och planer inför framtiden mer än vanligt präglats av händelser på världens stora scen. Vi varken kan eller får avskärma oss innanför våra gränser. I slutet av varje år blir detta tydligt på ett mycket glädjande sätt. Vårt land kommer i fokus för uppmärksamheten när Nobelprisen utdelas den 10 december. I år har denna

högtid haft en särskilt stor betydelse eftersom hundraårsjubileet firats med många av tidigare års pristagare närvarande. Denna högtid har en unik betydelse när det gäller att göra vårt land känt och respekterat världen över.

- 75 Men viktigare än detta är att genom Nobelpriset har forskningsinsatser med avgörande betydelse för mänskligheten lyfts fram. Det är min förhoppning att prisen också har en betydelse som stimulans för de unga forskare som en gång skall svara för framtidens nya landvinningar. Man kan känna stark respekt och beundran inför Alfred Nobels framsynthet när han fastställde sitt testamente.
- 80 För mig själv har det känts som ett privilegium att varje år få möta forskare av hög dignitet och på allas våra vägnar uttrycka tacksamhet för deras insatser. Detsamma gäller självfallet priset i litteratur.

- För mig och min familj har höjdpunkten under året varit silverbröllopet som
- 85 Drottningen och jag firade på försommaren. För all den vänlighet som då strömmade emot oss känner vid djup tacksamhet. Den särskilda insamlingen i samband med silverbröllopet blev ett betydelsefullt stöd för den stiftelse, World Childhood Foundation, som Drottningen tagit initiativ till i syfte att stödja arbetet i olika delar av världen för barn som lever i utsatthet.

- 90 Kronprinsessan Victoria går vidare i sitt arbete på att förbereda sig för den uppgift som en gång väntar henne. Samtidigt som hon fördjupar sina kunskaper om det svenska samhället kan hon ge mig god hjälp med representativa uppdrag. Ett exempel är hennes besök i Japan i oktober tillsammans med statsråd och
- 95 företrädare för svensk design och andra former av konstnärligt skapande. Det blev en framgångsrik presentation av svenskt företagande.

- Sverige är ett bra land att leva i. Vi äger i överflöd vad människor i andra länder, på vår krympande jord, inte kan drömma om, knappast ens föreställa sig. Vi har
- 100 levt i fred under mycket lång tid. Vårt samhälle ger ett skyddsnet åt dem som hamnar i krissituationer av olika slag.

- Men staten kan inte svara för allt vad människor behöver av stöd och omsorg. Det finns rader av frivilliga och ideella organisationer som bidrar till att skapa ett
- 105 gott samhälle. Jag känner stor tacksamhet gentemot alla dessa eldsjälur som satsar sig själva i ett arbete för andra. Vi behöver dem som förebilder. (Vi är själva kallade att vara förebilder.) En god och trygg gemenskap skapas av människor för människor. Det gäller unga och gamla, svenskar av födsel och

110 invandrade svenskar. Genom våra egna ord och handlingar kan vi bidra till att
bevara Sverige som ett gott land att leva i. Och när vi nu skall fira jul, låt oss då
på olika sätt sträcka ut vår hand till dem som behöver oss och vår insats.

Vi kan nog uppleva det som att denna höst innehållit mycket av mörker och
115 oro. Men mörkret får inte ta bort vår frimodighet och framtidstro. Ljuset
kommer tillbaka och det goda är till sist en starkare kraft än ondskan.

Min familj och jag har fått många värmande julhälsningar från vänner och
okända. Vi tackar för dessa samtidigt som jag med denna hälsning önskar er alla
120 en fortsatt God Jul och sedan ett Gott Nytt År 2002.

Taggar

2000-tal, 2001, Högtidstal, Jultal, Kungahuset, Man

URI

125 <https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-2001>

130

135

140

145